

Vrouwtje Woestijntapuit doet lang weekend IJmuiden

Vierde voorjaarsmelding in Nederland

Vanaf april 2012 woon ik in IJmuiden en wekelijks probeer ik even een 'rondje IJmuiden' te doen. De Zuidpier, het strand en het Kennemermeer leveren eigenlijk altijd wel wat op en vooral de trek kan op sommige momenten massaal zijn. Sinds 1 januari 2013 houd ik vanaf een duintop aan de voet van de Zuidpier systematisch de vogeltrek bij en voer dat ook in op de website trektellen.nl

Vrouwtje **WOESTIJNTAPUIT**, 27 april 2015, IJmuiden. Let op de bijna geheel zwarte staart, de witte stuit en de witachtige schouderveren. *Foto: Jelle van der Helm*

Ook op vrijdag 24 april 2015 heb ik enkele uren trek geteld met als resultaat aardige verplaatsing van Dwergmeeuw (bijna 1000) en Rotgans (bijna 500, waaronder twee Witbuikrotgans). Leuk waren een Roek, een paartje Zomertaling en maar liefst acht Zwartkopmeeuwen. Op het strand en rond

het hek van de pier zaten drie 'gewone' Tapuiten. Ook leuk was dat langs de pier al enkele dagen twee mannetjes IJseend zwommen. En toen ik na de telling de Zuidpier op en af fietste, lieten die zich fraai zien. Opnieuw was mijn rondje IJmuiden geslaagd met leuke en gevarieerde waarnemingen.

Omdat het eind april was en bovendien lekker weer besloot ik via de duinen de polders in te fietsen op zoek naar net gearriveerde zomergasten. Dat leverde helaas niet veel op en toen ik hoorde dat er 's middags een Strandplevier op het strand van IJmuiden zat, besloot ik terug te fietsen naar IJmuiden en daar mijn dagje vogelen te eindigen. Op het strand aangekomen trof ik Pim de Nobel, die aangaf waar ik de Strandplevier moest zoeken. De vogel, een mannetje, zat erg ver weg, maar liet zich uiteindelijk goed zien. Toen ik terug naar huis de pier af fietste, zag ik bij het hek een tapuit wegvliegen. Precies op dat punt was ook Pim de Nobel al teruglopend aangeland en ik vroeg hem gekscherend of hij de bewuste tapuit al had gecheckt. Samen bekeken we de vogel en in plaats van een van de drie 'gewone' Tapuiten te zien, die die ochtend op diezelfde plek hadden gezeten, zagen we een vrouwtje Woestijntapuit!

Herkennen

Een mannetje Woestijntapuit heeft een zwarte keel en is daardoor gemakkelijk van een Tapuit te onderscheiden. Een vrouwtje Woestijntapuit heeft dat niet en lijkt daardoor veel meer op een (vrouwtje) Tapuit. Maar een Woestijntapuit is net een tikje kleiner dan een vrouwtje Tapuit, de staart is wat korter, de hals is wat korter en de kop iets groter. Hoewel subtiel, ziet een geoefende waarnemer snel dat een Woestijntapuit wat anders, meer compact, is gebouwd vergeleken met een Tapuit. Een belangrijk verschil in het verenkleed is het staartpatroon. Een Tapuit heeft de kenmerkende zwart-witte staart met zwart T-patroon. Een Woestijntapuit heeft een bijna helemaal zwarte staart en een witte stuit. Een ander belangrijk verschil met Tapuit zijn de witachtige schouderveren en de bleke grijsbruine kleur.

Herkomst en patroon

De Woestijntapuit broedt in allerlei droge stenige gebieden en woestijnen van Marokko in Noord-Afrika via het Midden-Oosten oostelijk tot Mongolië en het noorden van China. In grote delen van het verspreidingsgebied is het een trekvogel, maar vooral sommige Noord-Afrikaanse populaties lijken meer standvogel te zijn. De Woestijntapuit duikt regelmatig op als dwaalgast in Noordwest-Europa. In Nederland zijn 35 gevallen vastgesteld en de IJmuidense vogel is dus nummer 36. Bij het bekijken van het patroon achter die gevallen vallen een paar dingen op. De meeste waarnemingen komen van kustlocaties en zijn gedaan in het najaar van eind september tot en met eind december. Slechts drie van de 35 gevallen zijn waarnemingen uit het voorjaar en deze IJmuidense vogel is dus pas slechts het vierde voorjaarsgeval in Nederland.

Een ander opvallend feit is dat van de 35 gevallen er een relatief groot deel in het werkgebied van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland valt. De IJmuidense vogel van april 2015 was al het vijfde geval voor onze regio en dat is dus bijna 15 procent van het landelijk aantal waarnemingen. Eerdere gevallen waren in Zandvoort (een mannetje in oktober 1994), bij Parnassia (een mannetje in december 2000) en twee gevallen in IJmuiden op het strand (mannetjes in september en november 2005). Dit vijfde geval voor onze regio past daar dus mooi bij, maar was dus ook wat afwijkend, omdat het het eerste vrouwtje voor de regio was en de vogel niet in het najaar opdook, maar in april. Het vrouwtje Woestijntapuit bleef van vrijdag 24 april tot en met maandag 27 april op het strand en deed dus een lang weekend IJmuiden.

■ *Dick Groenendijk*